NAUVIKTUT IHUIGIYAQAQTUT QANURILIURUHIIT

QAUYIMAYAKHAQ: Una makpiraaq *himautaugituq* maligamik ihumakhaqhiunmi.

Apluriarut 1- Qauyimayakhatit pigiaqtinatit:

<u>Utiqtitijutinut Himaihiriaganilu Pitquhiuyut</u>
Pijutauluaqtuq niuviqtumit ihumaqhuutiqaqniga utiqtitaagani ahiruqhimaniqat niuvigaq. Amigaitut niuvaayit utiqtitjutinut himauhiriaganilu pitquhiqaqtut. **Apiqhiinaqpaklutit utiqtitijutinut himaihiriaganiluniit pitquhiuyunik niuviriaqtinatit.**

Amigaitut manikhaqhiuqtit, ikayuqtuiyit nauvaayilu pivaktut utiqtitauyunik himaihiutiniklu qafini ubluini niuviktauniginit hunaliqaa, talvuuna utiqtitariaqaqtut ahiruqhimayut piyumayaugituluniit pitqutit utiqtilvikhait tiqitinagu.

Nanminiq piqutauyut, ila hiutiqmiat, naluuyautit, iluvruat, iglikhalu **kiguliqnik naivigauyut** (utiqtitaulimagiut himauhiqlugiluniit) pivikhaqaqluagituluniit himauhiriagani utiqtitaaganilu pitquhiqnik.

Ajikuhiulimagitut piqutit, ila qaritauyami ihuaqutit, ilaulimagitukhaqhiyut utiqtitakhani himaihiriaganilu pitquhiqni puugit akmaqata.

<u>Piqut Akikhivaaliqniaqtut Niuviqtautaqat</u>
Niuviqvikmi pitquhiuniqat, niuvaayit utiqtitiyariaqagitut maniinik niuviktut akitunigata amiakuanik una piqut akikhigiaqniqat niuviktautaaqtilugu.

Ilagit niuvaayit akitunigani qulaqnaiyautiqarunaqhiyut pitquhiqmik uqauhiqaqtumik qanuq niuviktuq akikhigiaqat akiligakhamik piqut akikhigiaqniqat niuviktautaaqtilugu.

Ilagit niuvaayit tunihiniaqut “naunaiyautinik” niviqtunut utiqtitiyumaniqata qagugunuaq akikhigiaqlugu niuviriagani piqut pihimagitatik niuviqvikmi.

<u>Qauyimaniaqutit Katraktigut Aturiaqaqtut Ihuigiyaqnik Uqariaqtinatit</u>
Ihumaqhuutitit havaariyatilu pijutiqaqniarunaqhiyut malruuknik kanatami aviktuqhimqyuni ukiuqtaqtumiluniit maligani uqauyunaqhivulu agiqatiriigutikni katragiyaqniluniit manikhaqhiuvikmi, kivgaqtuiyumi naivaayiluniit.

Ihivriuginaqpaklugu katraguyuq agiqatiriiguluniit kagiqhimatiariagani aturiaqaqtut qanurinikhailu sainiqhigiaqtinatit. Naunaijavat katraguyuq uqaqatigigiaqtinagu manikhaqhiuqti kivgaqtuiyiluniit ihuigiyaqnik uqauhiqariaqtinatit.

Katramik Aturuiqnigit

Katraguyut aalatqiiguyut, uqauhiulutik titiraqhimalutikluniit agiqatiriigunmik. Tamaita atuqniqaqtut. Aturuiriagani katraguyuq ayuqnaqtuq, kihiani pilaaqtuq ikituni qanurinigini, ila:

- tamaqmik ilauyuk agiqanik aturuiriagani katraguyuq
- katraguyuq uqaqhimakpat qanuq aturuiriagani
- piqaqat haimaqhiqvikhamik, ilagini avituqhimayuni "**haimaqhiqvikhamik"** piqaqtuq ilagini atukiqvikulaaqtuni katraguyuni inuqatikhaqhiuqvikni, aniagitaagani iqaiyaqvikni, apquhaaqtaqtulu niuvaayit, pipkaivaktut aturuiriagani agiqatiriigut pivikhaqaqnigani katraguyuq sainiqtauhimaliqat.

Aturuiqniga katraguyuq agiqatiriikhimaitumik, pijutiqagitumikluniit, akituutqiyaulaaqtuq atuginiganit katraguluaqtuq.

Hanatiaqhimagitut Piqutit

Naunaituq, niuvigauyut piqutit atulimagitut inujuhiqmi, kihiani atuqniqaqtuukhaugaluit atuqtautiaqata niuvigaunigini. Amigaitut niuvigauyut piqutit atuqniginut hivituniqaqtut.

Piqut hanatiaqhimaginiqat apiqhilaaqtutit:

1. piqut ihuaqhiyauyaagani;
2. ihuaqhiyaulimaiqat, himauhiqtaujavuq; uvaluniit
3. piqut ihuaqhiyaulimaiqat himaihilaiqaluniit, akiliutauyuq utiqtitaujavuq.

Nanminiqaqtunit Niuviqat

Nanminiqaqtuq niuvaayi tunihiniarunaqhivuq piquunmik akikhigiaqlugu uqaqniarunaqhivuqlu qauyimayaminik qanuriniganik.

Ayuqnaqniarunaqhivuq himaitikhariami nanminiqaqtumit niuvaayimit ayuqhaut hatqiqniqat, nanminiqaqtunit niuviganik katraguyut aturiaqaginmata niuviqpaktut maligainik.

Atugairutikhat

Atugairut maligatigut piyumayauyuq "ilipqamajutikhaq"-luniit qanuritumi piquunmi, atuqtautilugu akiliutauyaagani atukamik ikayutauyumikluniit. Naunaiyaqpaklugit atugairutikhat piqutimi, naiviruvit ila akituyunik piqutinik akhaluutauyunik qainanikluniit nanminiqaqtumit inukmit. Imaituuvaktuq, nanminigiyauniga piquut atugairutikhaqaqtumik tuniyaulimagituq atugaq akiliqtaulraaqtinagu.

Apluriarut 2- Upalugaiqhimalutit:

Nakuyuq upalugaiyaut ikayutiginiarit uqauhiriyaagani ihuigiyat naunaitumik, uqatiaqlugu, taimainiganiklu. Maliguaqlugit ukua maligakhat:

Ilipqamalugit ihuigiyaqit hivuniqhijutikhanik makpiraaqaqvikmi tuutquqlugulu tamalairiagani. Qahakhimajavatit uqatiariaqni ihuigiyaqnik nalaumayumik.

Makpiraatit ilaqalaaqtut ukuniga:

- niuviganut akiliutinik
- katraguyunik
- aquiqtuutinut makpiraanik
- titiqat ukunuga timiuyumilu
- ihuaqhautinut ikayutinuluniit hivuniqhijutit
- aturuiqnigit sakhaat mangit
- titiraqhimayatit timiuyumi kivgaqtuqtit uqaqatigiyatit, hunautilugu, uqautauluaqtulu
- aalat hivuniqhijutikhat ihumagiyatit atuqniqaqtut pijutigiyaqni

Apluriarut 3- Contact the Business:

- **Uuktuqlutit** uqauhiriyaagani ayuqhautit iliknut qafiiqtuqlutit uqaqatigigiaqtinagu ikayuqtuiyuq, manikhaqhiuqtit naivaayiluniit. Itqaumalutit: naunaitut, nalaumayut naitulu uqauhiuyut ikayutiginiaritit pijutigiyaqni.
- **Pitiajavutit.** Pipkakniaratit nakuutqiyamik, qilamiklu ahuu, iniqtirutinik.
- **Ihumaluktailutit pinahuajavutit.** Nigaktailijavutit iqhitaarilutiluniit.

Hivayaruukni pulaaruukniluniit manihaqhiuqviuyuq, itqaumajavutit:

- Apiqhijavutit niuvikpaktunik ikayuktuiviqariaqaqmagaa niuviqtaaraagata ikayutinikluniit ihumagiyauyunik. Tuukhiqlutit ihuigiyaqaqtut nahautaanik apiqhijavutilu timiuyumik nuutaaguqtiriagani ihuigiyaqnik makpiraat tunihiguvit nutaanik hivuniqhijutikhanik.
- Titirajavatit atiit, havaaritait, qahakpalu, havaktuut qafiunigit uqaqatigiyaqnik. Ilipqamajavatit naituugaluamik titiraqtaqnik uqautauluaqtunik.

Pigahut ihumagiyakhat ihuigiyauyuq ihuaqhitiariagani ukuaguyuut:

1. **Naunaitumik, nalaumayumik, taimainiganiklu uqatiaqlugu ayuqhaut.** Ima:
   - piqut piyauhimayuq aquiqtugarigitat: aginiga nalaumagituq, kalaga aalagayuq, aalagayuqluniit hanayauniganik niuvigaqnit
   - piqut piyat ahiruqhimaniqat akyaqtaunigani tuniyauniganiluniit
   - piqut taimailiugituq uqaqtauniganik ila pilaaqniganik

2. **Uqatiaqlutit ihuaqhitiarumaniraqlugu ayuqhaut hulijutiqatiaqlutilu manikhaqhiuqtunik.** Imaatuut:
   - Niuviqataqhimagavit manikhaqhiuqvikmi nakuugivlugilu ikayutait talvuga. Ihuaqhiyumayat una ihumagiyauyuq huliqatigihimariagani ukua manikhaqhiuqtuni.
   - Nutaagugavit niuvaayutit manikhaqhiuqtuni ihumagavilu una nakuginiganik aulaqtiriaqvikhamik ila hivunikhami, ihuaqniaraluaqmat ilikni manikhaqhiurutimilu pigiarutini.

3. **Upalugaiqlutit uqariaqni ihuaqhautikhainik manikhaqhiuqtit ihuaqhijutikhanik ihuigiyaqnik.**
   - Amigaitut nakuuyut manikhaqhiuviit naalakniaqtut niuviktumik ayuqhautiqaqtumik aturumaniqalu ihuaqhautikhaanik ihuigiyauyuup.

Apluriarut 4 - Titiraqlugu:

Hivuliuyuq pigiarutit ihuaqhijutiginiqat ihuigiyaqnik, titiqijavutit qaritauyakuluniit titiraqvigilugu ataniuyuq, ikhivautalik nanminiqaqtuqluniit. (Takulugu taimainiga ihuani uuma makpiraap).

Apluriarut 5- Ihuigiyat ihuaqhariaqaqa huli?

Ihuigiyat naamaktumik ihuaqhiginiqat atuqaaqhugit Apluriarutit 1-mit 4-mut, piqarunaqhiyuq kanatami, aviktuqhimayuni ukiuqtaqtumiluniit malirualiqiyit ihuaqhalaataanik ihuigiyat havaariniqajuk.

Tuukliq apluriarutikhat piqaqmagaa kanatami ihuigiyauyunik havaaqaqtunik ikayuqtukhanik iliknik.

Aalatqiit ahiit malirualiqiyit timiuyut ikayuqtularunaqhivut ihuaqhariagani ihuigiyauyuq. Uqaqvigijavat Niuvikpaktut Ikayutainik havakviuyuq ikayuqnahuaqniaqaptigilu naunairiagani uqaqvikhaluaq.

Niuvikpaktut Havauhiinik, Nunavumi uqaqvikhat:
Hivayaqlugu akiituq una 866-223-8139 qaritauyakuluniit
consumerprotection@gov.nu.ca

Apluriarut 6- Apiqhuiyutigut:

Apiqhuiyutigut aulaniq ihuaqhijutiniarunaqhivuq ihuigiyauyumik ahiagut ayuqnaqhikpat kihiani. Mikiyunik tukhiqtut apiqhuiviit atuqatagituqlu, agiyunik apiqhuijutinik, ukua malruuk atuqaaqtuuk. Pinahuaqniruvit, apiqhuipkainiaruvit, pinahuajavutit pivikhaqaqnigani kiklikhaqaqmata tunuyaunigin apiqhuutauyukhat. Ihumagijavatit akitunigit ikayuhialu qinijavutilu maligaliqinikut ihumakhaqhiurutinik.

Mikiyunik Tukhiqtunit Apiqhuivik

- Ayuknaivyaktuq akikituuvlunilu ihuaqhiyaagani ihuigiyauyut amigaitunit apiqhuiyutigut aulaniginit.
- Akituniqhaq manik tukhigauyut aalatqiiguyut aviktuqhimayuni ukiuqtaqtumiluniit. Naunaiyajavat manikhaakhat kiklikhait nunagiyakni aviktuqhimayumi ukiuqtatumiluniit uqauhiriyalu nalagaulaaqmagaa apiqhuiyuni ukunani.
- Akiligakhaqarunaqhivut tunihiyaagani tukhiunmik, ilagiarutilu akituniginik atulaaqtut tunihijutinut piquijutinik, akiliutauyunik tuhaqvigiyauyunut aularutinulu akiligakhat.
- Piyariaqagitunaqhivutit maligaliqiyimik mikiyunik tuukhiutinik apiqhuiyutini.
- Mikiyunik tuukhiutinik apiqhuiyutini atuni akiriaqtuiyuk uqatialaaqtait unipkariyatik niuviqpaktulu qauyimanigit maligaliqijutinik nahurigitait.

Agiyunik Apiqhuijutit

Inuit naglikhaaqhimayut ajikutainik ahiuniginik aanirutinikluniit, qaguguraagat, ikayuqtiriiligumik agiyumi apiqhuijutinik aturiagani utiqtitaagani ihuilijutauyunit akiligakhalu tamainit akiligauyaagani

- Agiyunik Apiqhuijutit atuinalaaqtut amigaituni ataniqtuivikni Kanatami.
- Agiyunik Apiqhuijutit ayuqnavyakniarunaqhiyuq maligatigut pigiarutini malruukni ukiukni aulaniqalaaqtuq iniqtiriagani.
- Ihumagilugit akitunigit ikayuhialu agiyunik apiqhuijutini, qiniriagani maligaliqiyunit ihumaliurutikhanik taiguajavutilu uumiga ilauliriaqtinatit.

<Ajikutaa Ihuigiyauyuup Titigijuhia>

(Turaaqtaqviit)
(Nunagiyat, Aviktuqhimayumi Ukiuqtaqtumiluniit, Titirakhaqtut Nahautait)
(Qaritauyakut Turaaqtaqviit, piqaruvit titiqiqijutinut turaaqtaqvikmik uqaqvigiyauyaaqni)

(Ublua)
(Atia uqaqvigiyaqit inuk, qahakpat)
(Havaariyaqit taijuhia, qahakpat)
(Niuvikpaktut Ihuigiyanik Havakviuyuq, uqaqvikhaqaginiruvit) (Timiuyuup atialuniit)
(Apqutip atia)
(Sitiuyumi, avittuqhimayumi ukiuqtatumiluniit, titirakhaqtut nahautait)

Halu *(Uqaqvigiyat Inuk)*:
Uumiga: *(piliqijutit nahautaa, atulaaqat)*:

Uvani *(ublua), (niuviqtuga, atukafuuktuga, ihuaqhaihimayuga) (atianik piqutip naunaipkutainik nahautaa hanayauniganiklu atianik ikayutauyumiluniit) uvani (inigiyauyumi).*

Mamiani, piqutit nakuuginiqmat *(ikayutauyuqluniit nakuugitmat).* Quviahugituga ila *(uqatiaqlugu ihuilijt: imaa, piqut nakuugitmat, ikayuut ihuitumik pijutiqaqmat, akiliqhipkagaugama akitunirigitaanik, hunaliqaa uqautautiaginmat ihuitumikluniit uqautaukmat naivigauniganit).*

Ihuaqhiyaagani ayuqhaut, quyaniaqtuga *(uqatiaqlugu pigiarutikhaq takuyumayat: manik utuqtilugu, niuviqvikmi atukiinariami, ihuaqhaqlugu himaihiqlugululuniit, taima).* Ilaupkaklugit ajikutait *(tuyuqtailutit hivuliuyunik)* naunaipkutipnik *(ilagilugit naiviravit akituniginik, qulaqnaiyautinik, atuqnikhainut hivituniginik, aturuiqtunik sakhaakhanik, katraguyunik, ahiiniklu makpiraanik pijutiqaqtunik niuvigakmik).*

Nahuriyaga kiujutikhat ihuaqhiyaaganilu ihuigiyara, utaqiniaqugalu *(uqaqlugu pivikhaqaqniga: kulini ubluni naamainaqtuq)* pigiaqtinatit ikayuqtukhamik niuviktut munarinigagut havakviuyumit tunihigiaqtinatiluniit ihuilijutimik Nakuuniqhanik Manikhaqhaiurutiliqiyinit Havakviuyumit. Uqaqvigijavaqma quliuyuni turaaqtaqvikmi hivayautikuluniit uvani *(agilrami titiraqvikmiluniit hivayautikut nahautaa nunagiayauyuuplu naunaipkutait nahautit).*

Uvaga,
(atiriyat)

Ilaupkagauyuut tuyugauyulu: *(uqaqlutit kini apiniaqmagaa ajikutaanik uuma titiqaap, ila piqutinik hanahimayuut)*